

Rozvojový plán obce Richnava

2025 - 2030

v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I. podporeného Európskym sociálnym fondom+

Verzia 1.0

Obsah rozvojového plánu obce

1 Úvod	str. 3
1.2 Prezentácia obce a jej základné údaje	str. 4
1.3 História obce	str. 4
1.4 Prírodné pomery	str. 5
1.5 Kvalita životného prostredia	str. 5
1.6 Ochrana ovzdušia	str. 6
1.7 Odpadové hospodárstvo	str. 6
1.8 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)	str. 6
1.9 Služby	str. 7
1.10 Zamestnanosť obyvateľov obce	str. 7
2 Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fókusových skupín	str. 8
3 Analytická časť	str. 11
Analýza súčasného stavu	str. 11
SWOT analýzy	str. 14
4 Strategická časť – vízia, ciele a priority	str. 17
Vízia, ciele a priority	str. 17
5 Programová časť – opatrenia a plánované projekty	str. 18
Plánované projekty na roky 2025 - 2030	str. 19
6 Realizačná časť	str. 20
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO	str. 20
Finančný plán	str. 22
7 Monitorovanie a hodnotenie	str. 23
8 Záver	str. 24
Zoznam literatúry a použitých skratiek	str. 25

1 Úvod

Obec Richnava sa usiluje o zabezpečenie dôstojného života pre všetkých obyvateľov obce a je otvorená všetkým výzvam a príležitostiam, ktoré prispievajú k rozvoju obce a skvalitneniu životnej úrovne jej obyvateľov.

Obec Richnava je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov. Obec je **od 18.12.2023 zapojená do Národného projektu Rozvojové tímy I. (ďalej "NP RT I.")**. Rozvojový tím v obci Richnava je skupina ľudí, ktorí sú koordinovaní a metodicky riadení ÚSVRK. NP RT I. prispieva k riešeniu nepriaznivých situácií na úrovni celej sídelnej komunity, s dopadom na minoritu aj majoritu, prostredníctvom kombinovaných investícií ESF+ a EFRR, koordinovaných intervencií v oblastiach ako sú zamestnanosť, vzdelávanie, bývanie, rovnosť príležitostí, sociálne veci, boj s protirómskym rasizmom a iné, ktoré budú prioritizované na základe rozvojového plánu obce.

V rámci NP RT I. nám záleží na tom, aby sme vytvorili podmienky pre obsadenie pracovných pozícií najmä miestnymi obyvateľmi z radov Rómov a nerómov, kde sa aplikujú pravidlá preferenčného zamestnávania rómskych uchádzačov a uchádzačiek. K povinným členom Rozvojového tímu (ďalej RT), ktorí okrem kvalifikačných predpokladov musia spĺňať aj podmienku bezúhonnosti, patria: Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovník, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka a Nene.

Tvorbe tohto dokumentu predchádzalo mapovanie, z ktorého vzišli demografické údaje o počte obyvateľov, údaje v oblasti vzdelania, bývania a zamestnania v obci.

RPO vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje ich predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami na jej zabezpečenie. Konceptne a systémovo analyzuje súčasnosť a určuje budúcnosť rozvoja spolu s plánovanými investičnými projektami a finančným plánom na ich zabezpečenie. Veríme, že dokument prispeje k naplneniu strategických cieľov obce Richnava, a že bude plnohodnotným dokumentom k činnostiam, ktoré prispievajú k rozvoju našej obce.

Spracovala: PhDr. Martina Gabošová a zamestnanci RT

1.2 Prezentácia obce a jej základné údaje

Tabuľka č.1: Prezentácia obce

Názov:	Rozvojový plán Obce Richnava na roky 2025 – 2030
Územné vymedzenie:	Obec Richnava
Územný plán obce:	Áno
Prvá písomná zmienka:	1246
Dátum schválenia RPO:	13.03.2025
Dátum platnosti:	2030
Publikovaný verejne:	www.richnava.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č.2: Základné údaje obce

Samosprávny kraj:	Košický
Okres:	Gelnica
Región:	Spiš
Nadmorská výška stredu obce:	370 m.n.m
Rozloha katastra:	6,297 km ²
Počet obyvateľov podľa SODB 2021:	3 171
Počet obyvateľov 12/2024	3 540
Starosta obce:	Peter Biroš, MBA

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.3 História obce

Súčasná obec vznikla v priebehu 13. storočia. V tom čase patrila rodu Zsigrayovcov zo Žehry. Najvýznamnejšou érou v dejinách Richnavy je obdobie súvisiace s dejinami hradu. Podľa pôdorysu a stavebného členenia možno predpokladať, že Richnavský hrad vznikol už v druhej polovici 13. storočia, pravdepodobne ako strážny kráľovský hrad, chrániaci diaľkovú cestu vedúcu údolím Hornádu. Dnešná Richnava má niekoľko častí – Zlatník, Na dole, Na nifke, Záhumnie, Uvozek, Hore režu, Ulica a časť Na bašce. Richnavčania si v priebehu storočí mnoho vytrpeli, negatívny vplyv na obec mali takmer všetky protihabsburské povstania v 17. storočí a na začiatku 18. storočia. Asi najväčšou katastrofou obce bola noc z 19. na 20. januára 1945, keď ustupujúca nemecká armáda Richnavu vypálila a pôvodný kostol podmínovala a vyhodila do vzduchu. Po vojne bola prakticky celá obec vybudovaná nanovo. V obci sa nachádza aj pamätník pripomínajúci tieto smutné udalosti. Nový Kostol sv. Michala Archanjela bol postavený v rokoch 1969 – 1972. Západne od obce

sa nachádza starobylý Kostolík sv. Mária Magdalény. Je to jednodňová stavba s pravouhlým ukončením presbytéria a s malou strešnou vežou. Koncom 19. storočia bol kostolík zrekonštruovaný a uložili v ňom pozostatky kráľovského komorníka a dedičného hlavného župana Spiša Antona Vincenta Czákyho a jeho družky. Kostolík bol už v 18. storočí miestom púti, ktoré sa tu konajú dodnes. V registri národných kultúrnych pamiatok sa nachádza aj budova špeciálnej základnej školy z päťdesiatych rokov 20. storočia. Okolie obce má dobré podmienky pre turistov a cyklistov. V obci sa začína žltý turistický chodník vedúci na vrchol Sľubica s nadmorskou výškou 1 129 metrov. Chodníkom s modrou značkou sa turisti dostanú na Roháčku s nadmorskou výškou 1 029 metrov. Obec je známa hlavne jednou z najväčších rímskych osád na Slovensku, ktorá leží na severnom svahu Petrovej hory oddelene od obce.

(Zdroj: Gelnica a okolie z neba)

1.4 Prírodné pomery

Z geomorfologického hľadiska je charakter územia členitý, horský a podhorský. Územie obce Richnava patrí do oblasti Slovenské rudohorie, celku Volovské vrchy, podcelkov Hnilecké vrchy, Volovec, Zlatý stôl, Pipitka a Kojšovská hoľa. Územie patrí z časti do celku Čierna hora, podcelkov Roháčka a Bujanovské vrchy, ktoré sa tiahnu po ľavom brehu rieky Hornád. Kataster Richnavy sa rozprestiera na južných svahoch pohoria Branisko a vo východnom výbežku Hornádskej kotliny. Len malá časť sa nachádza na pravom brehu Hornádu a na severných svahoch Slovenského Rudohoria – Volovských vrchov. Chotár obce je v severnej časti odlesnený a v južnej časti prevládajú smrekovo-jedľové lesy. Územie katastra má mierne chladnú a mierne vlhkú kotlinovú klímu s veľkou inverziou teplôt. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od cca +6° C + do cca 13° C.

(Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb obce Richnava na roky 2023 - 2030)

1.5 Kvalita životného prostredia

Kvalita životného prostredia je kľúčová pre existenciu ľudstva. Európska únia sa sústreďuje na elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a napravovanie minulých škôd. Šiesty environmentálny akčný program s názvom Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba vymedzuje ciele ako zmena klímy, ochrana prírody, zdravie a správne využívanie zdrojov. Obce sú kľúčovým prvkom v napĺňaní týchto cieľov.

1.6 Ochrana ovzdušia

Zákon NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých

zákonov (ďalej len zákon o ochrane ovzdušia) zohľadňuje dôležitosť ochrany ovzdušia v obci pred znečistením. Vymedzuje znečisťujúce látky, zdroje znečistenia a zodpovednosti jednotlivcov aj firiem. Veľké zdroje znečistenia, s tepelným výkonom 50 MW a viac, ovplyvňujú kvalitu ovzdušia najvýraznejšie. Avšak nielen priemyselné odvetvia, ale aj menšie zdroje prispievajú k celkovému znečisteniu. Nárast automobilovej dopravy navyše zvyšuje záťaž ovzdušia, čím sa stáva jedným z významných zdrojov znečistenia.

1.7 Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne zmesový komunálny odpad a biologický rozložiteľného odpadu z domácnosti, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje triedený zber nasledujúcich zložiek: papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa nenachádza zberný dvor. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, znečisťovanie vodných tokov, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie.

(Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Richnava)

1.8 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)

Tabuľka č.3: Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia, rok 2021

Muži	Ženy	Spolu
1579	1592	3171

Zdroj: SODB 2021

SODB 2021 eviduje k 31. decembru 2021 spolu 3171 obyvateľov, pričom dominuje ženské obyvateľstvo.

Obec Richnava eviduje k 31. októbru 2024 spolu 3540 obyvateľov, z toho 1750 mužov a 1790 žien, z toho 3052 Rómov. Dochádza k postupnému rastu počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 4: Štruktúra národnosti obyvateľov obce

Celkový počet obyvateľov obce	Počet Rómov	Podiel Rómov (%)	
SODB 2011	2494	1559	62,51%

ARK 2013	2606	1998	76,7%
ARK 2019	3086	2500	81%-90%
SODB 2021	3171	1550	48,88%
OBEC 2021	3286	2755	83,84%
OBEC 2024	3540	3052	86,21

Zdroj: SODB 2011,2021, ARK 2013,2019, vlastné spracovanie 2024

V rámci sčítania obyvateľov, ktoré sa konalo v roku 2021 sa časť obyvateľov obce neprihlásila k rómskej národnosti.

1.9 Služby

V obci je malé zastúpenie drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze (reštaurácia, pohostinstvo, potraviny). Čo sa týka sociálnych služieb, obec Richnava nie je registrovaná ako poskytovateľ sociálnej služby a židaniu sociálnu službu v zmysle zákona o sociálnych službách priamo občanom neposkytuje.

1.10 Zamestnanosť obyvateľov obce

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaradujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci zamestnaných a pod.. V obci je alarmujúco vysoká nezamestnanosť 21,8 % (k 12/2021), predovšetkým v marginalizovaných rómskych komunitách a sociálne odkázaných komunitách. Od roku 2023 sa postupne zamestnalo viacero obyvateľov z marginalizovanej rómskej komunity v spoločnosti Howe s.r.o. Košice, kde je zamestnaných 100 ľudí na dobu určitú.

(Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Richnava)

2. ZAPOJENIE VEREJNOSTI DO PRÍPRAVY RPO PROSTREDNÍCTVOM KOMUNITNÝCH FÓR A FOKUSOVÝCH SKUPÍN

Pri príprave a spracovaní RPO zohrávala kľúčovú úlohu participácia verejnosti. Verejnosť bola zapojená formou diskusie na 1. komunitnom fóre (ďalej KF), čo zabezpečilo

relevantnosť a efektívnosť výsledného dokumentu. Konkrétne kroky zapojenia verejnosti boli nasledovné:

1) Pozvanie a účasť: Obyvatelia obce boli pozvaní na 1.KF, ktoré bolo zorganizované za účelom identifikácie hlavných problémov obce. 1.KF sa konalo v zasadacej miestnosti Obecného úradu dňa 5.11.2024. Na komunitné fórum boli pozvaní všetci obyvatelia obce, aby sa zabezpečilo, že sa do procesu budú môcť zapojiť ľudia z rôznych spoločenských a vekových skupín.

2) Identifikácia problémov: Počas KF obyvatelia diskutovali a identifikovali problémy, ktorým obec čelí. Tieto diskusie poskytli cenné informácie o konkrétnych potrebách a záujmoch komunity, čím sa zabezpečilo, že ďalšie kroky budú zamerané na skutočné problémy obyvateľov obce.

Výber hlavných členov fokusových skupín (ďalej FS)

Ešte pred organizáciou KF boli vybraní hlavní členovia FS podľa oblastí záujmu, ktorí sa zapojili do fokusových skupín. Títo ľudia majú v obci zastúpenie podľa rôznych oblastí, čo zabezpečilo široké spektrum názorov a skúseností. Výber účastníkov bol zameraný na zabezpečenie reprezentatívnosti rôznych sektorov a skupín v obci.

Fokusové skupiny

Fokusová skupina je skupina, s ktorou sa vedie cieleňá vedená diskusia alebo súbor diskusií, ktorým cieľom je získať názory, skúsenosti a pohľad na určitú oblasť konkrétne vybratých respondentov v bezpečnom prostredí.

Realizácia fokusových skupín je súčasťou komunitného plánovania a jeho výsledkom je Rozvojový plán obce.

Fokusové skupiny sú efektívnym nástrojom na získavanie hĺbkových informácií a pochopenie názorov, potrieb a postojov rôznych skupín ľudí na konkrétne témy. Cieľom je získať kvalitné údaje, ktoré môžu byť použité na rozhodovanie, plánovanie a zlepšovanie rôznych oblastí, ako napríklad vzdelávanie, bývanie, infraštruktúra a sociálne služby. Organizujú sa vo forme riadených diskusií, ktoré moderuje facilitátor. Výsledkom týchto stretnutí je swot analýza za každú prezentovanú oblasť. FS sa konali v obci trikrát. 1. FS na tému Vzdelávanie a protirómsky rasizmus sa uskutočnila dňa 6.6.2024, kde sa prebrali silné a slabé stránky v tejto oblasti, príležitosti a ohrozenia. 2. FS na tému Bývanie a protirómsky

rasizmus sa realizovala dňa 12.6.2024. Zúčastnení prítomní sa zaoberali problematikou bývania, kde sa čiastočne odprezentovali výsledky mapovania RT, identifikovali sa silné a slabé stránky obce a príležitosti a ohrozenia v spomínanej oblasti. 3. FS sa konala 20.6.2024 a jej cieľom bolo prediskutovanie témy zamestnanosti a protirómskeho rasizmu. Podobne ako na predchádzajúcich fokusových stretnutiach sa prítomní vyjadrili k možnostiam zamestnania a taktiež vyjadrili názor, že je nízka zamestnanosť predovšetkým u ľudí z MRK. Členovia FS navrhli aktivity podporujúce zamestnať, čo najviac ľudí. Výstupy zo všetkých troch FS budú spracované aj v tomto strategickom dokumente.

Tvorba SWOT analýzy: Stretnutia FS sa konali s cieľom vytvoriť SWOT analýzu v konkrétnych oblastiach. SWOT analýza sa zameriavala na identifikáciu silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození v nasledovných oblastiach:

Vzdelávanie: Skupiny sa venovali nízkej vzdelanostnej úrovni a nízkej finančnej gramotnosti v MRK, prístupnosti vzdelávania pre rôzne vekové skupiny a identifikovali potreby v oblasti vzdelávania. Chýbajúca základná škola v obci.

Bývanie: Diskusie sa zameriavali na problémy s odpadom, čiernymi skládkami, infraštruktúrou, nelegálne stavby, nevysporiadané pozemky a chýbajúce obecné pozemky na výstavbu sociálnych bytov.

Zamestnanie: Analyzovala sa situácia na trhu práce, málo pracovných príležitostí v obci a v okolí, málo väčších zamestnávateľov v regióne. Chýbajúci sociálny podnik. Zvyšujúci sa podiel MRK s nízkym vzdelaním a ťažkým uplatnením na trhu práce, ktorí žijú zo sociálnych dávok na hranici chudoby.

Protirómský rasizmus: Diskutovalo sa o problémoch súvisiacich s diskrimináciou a rasizmom voči rómskej komunite.

Do procesu spracovania a pripomienkovania RPO boli zahrnutí všetci relevantní partneri aktívni v obci. Táto spolupráca zabezpečila, že dokument reflektuje potreby a záujmy širokého spektra spoločenských a ekonomických subjektov.

Zoznam členov fokusovej skupiny

Členovia fokusových skupín zahrňali zástupcov podľa oblasti záujmov, aby sa dosiahla čo najväčšia diverzita názorov a skúseností. Medzi členov patrili:

Tabuľka č.5 Zoznam členov fokusových skupín

Poradové	Titul, meno a priezvisko	Oblasť záujmu, pozícia
----------	--------------------------	------------------------

číslo		
1	Mgr. Rastislav Dzurilla	Zástupca školy, zástupca ŠZŠ
2	Bc. Michaela Kováčová	Zástupca školy, zástupkyňa MŠ
3	Mgr. Adriana Mižigárová	Zástupca školy, riaditeľka ZŠ
4	Mgr. Magdaléna Valková	Zástupca školy, majsterka SOŠ
5	Peter Biroš, MBA	Zástupca samosprávy, starosta obce
6	PhDr. Irina Frajšťáková	Zástupca ÚSVRK, regionálna koordinátorka
7	PhDr. Martina Gabošová	Zástupca NP RT I.
8	Ján Richnavský	Zástupca poslancov OcÚ, rušňovodič
9	Marek Horváth	Zástupca MOaPS, zamestnanec
10	Martin Pokuta	Zástupca AOZ, asistent podpory zdravia
11	Margita Holubová	Zástupca mládeže, vychovávateľka
12	Peter Šariška	Zástupca MRK, koordinátor AČ
13	Darina Macková	Zástupca rodičov, zamestnankyňa

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zapojením širokého spektra aktérov sa dosiahlo, že RPO je výsledkom participatívneho procesu, ktorý zohľadňuje rôznorodé potreby a ciele celej komunity. Týmto spôsobom sa zabezpečila vyššia akceptácia a podpora dokumentu zo strany verejnosti a socioekonomických partnerov.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza súčasného stavu

Tabuľka č. 6: Oblasť zamestnanosť

Zamestnanosť	Celkový počet obyvateľov	Ekonomicky aktívnych obyvateľov	SZČO	s.r.o	nezamestnaných	veková kategória najviac ohrozená nezamestnanosťou
Celkový počet	3171	308	36	9	396	od 40 – 55 r
Nerómovia	1579	270	27	9	19	od 40 – 55 r

Rómovia	1544	38	9	0	377	od 40 – 55 r
----------------	------	----	---	---	-----	--------------

Zdroj: databáza Transparex, SODB ,2021, vlastné spracovanie 2024

Podľa dostupných údajov v rámci sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 sa v Obci Richnava k rómskej národnosti prihlásilo len 1544 obyvateľov. Veľká časť rómskej populácie sa neprihlásila k rómskej národnosti. Podľa Atlasu rómskych komunit (2019) je však podiel rómskeho obyvateľstva v Richnave v rozmedzi 81 až 90%. V obci je 308 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Podľa údajov z databázy Transparex je v obci registrovaných 36 SZČO, z toho sú 9 Rómovia a 9 s.r.o. Nezamestnaných je v počte 396 najviac vo vekovej kategórii od 40 – 55 rokov. Ďalej podľa SODB z roku 2021 je v obci 425 osôb v domácnosti, 237 dôchodcov, 739 žiakov základnej školy a 678 detí do začatia povinnej školskej dochádzky.

Tabuľka č. 7: Oblasť vzdelávania – najvyššie ukončené vzdelanie

Vzdelávanie	2. stupeň ZŠ	SOŠ bez maturity	Stredná s maturitou	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Celkový počet	1528	214	178	31	58
Nerómovia	55	154	176	31	58
Rómovia	1473	60	2	0	0

Zdroj: SODB, 2021, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka č. 8: Oblasť vzdelávania – aktuálny stav 2024

Vzdelávanie	MŠ v obci	1. stupeň ZŠ v obci 1 - 3 ročník	1. stupeň ZŠ mimo obce ZŠ Kluknava	2. stupeň ZŠ mimo obce ZŠ Kluknava	Špeciálna základná škola Richnava	SOŠ Prakovce elokované pracovisko Richnava	SSŠ EDURAM Kropachy elokované pracovisko Richnava
Celkový počet	113	308	118	251	112	48	70
Nerómovia	9	0	1	2	0	0	0
Rómovia	104	308	117	249	112	48	70

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Pokiaľ ide o vzdelanostnú úroveň, so základným vzdelaním je 1528 obyvateľov, 423 so stredoškolským a 58 s vysokoškolským. V obci sa nachádza Materská škola, Špeciálna základná škola a Základná škola s obmedzeným počtom detí t.j. po 3 ročník, nakoľko ZŠ

nedisponuje väčšími kapacitami. MŠ Richnava navštevuje 113 detí v školskom roku 2024/2025. ŠZŠ Richnava navštevuje v školskom roku 2024/2025 spolu 112 detí, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím prevážne z obce Richnava. Základná škola Richnava, ktorej zriaďovateľom je od r. 2022 Regionálny úrad školskej správy v Košiciach. Prevádzka školy je realizovaná v prenajatých kontajnerových priestoroch na prenajatom pozemku v inundačnom pásme rieky Hornád. V školskom roku 2024/2025 navštevuje školu 308 detí. Škola nevlastní telocvičňu, ihriská a ani školskú jedáleň. Vo všetkých 3 školách prebieha vyučovací proces v dvojzmenných prevádzkach. V obci sa taktiež nachádza elokované pracovisko Strednej odbornej školy techniky a služieb, Prakovce a elokované pracovisko SSSŠ Eduram Krompachy.

Tabuľka č. 9.:Oblasť bývania

Bývanie	Celkový počet rodinných domov	Celkový počet bytových domov	Plánované územie na výstavbu	Nelegálne stavby
Celkový počet	265	1	-	317
Nerómovia	237	-	-	0
Rómovia	28	-	-	317

Zdroj: SODB, 2021, Vlastné spracovanie, 2024

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch, ktorých celkový počet je 265, z toho je 28 rómskych domov. Podľa dostupných údajov v rámci sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 sa v obci nachádza 1 bytový dom. V rómskej osade, ktorú od obce delí hlavná cesta II/547 je v k.ú. Richnava 125 nelegálnych stavieb a v k.ú. Kluknava 192 nelegálnych stavieb, nakoľko pozemky pod stavbami nie sú vysporiadané.

Rómska osada sa rozprestiera na dvoch katastrálnych územiach:

1/3 k.ú. Richnava a 2/3 k.ú. Kluknava. Rozvojový tím zmapoval Richnavskú časť rómskej osady, kde počet obyvateľov je 1047 z toho počet detí do 6 rokov je 223. Počet nelegálnych stavieb je 125 z toho 7 chatrčí a 1 obytný prívies. V uvedených obydlíach žije 218 rodín, vodu v domácnosti má 16 rodín, kanalizáciu má 12 rodín, legálne zapojenú elektrinu má 55 rodín, ťahanú (od legálne zapojených rodín) napojenú elektrinu má 162 rodín. Bez elektriny je 1 osoba v obytnom príviese. Zamestnaní sú 59 obyvateľia z toho 1 SZČO. Nezamestnaných je 191 obyvateľov. Príspevok na opatrovanie poberá 15

obyvateľov, rodičovský príspevok poberá 76 obyvateľov, invalidní dôchodcovia 20 obyvateľov a starobní dôchodcovia 25 obyvateľov.

1. Fokusová skupina (6. júna 2024 – Vzdelávanie a protirómsky rasizmus)

Cieľom fokusovej skupiny bolo vzdelávanie a protirómsky rasizmus. Ako hlavný problém je veľmi nízka vzdelanostná úroveň v MRK. Len 2 obyvateľky z rómskej komunity majú úplné stredoškolské vzdelanie. Ďalším problémom je neukončený 9.ročník, ktorý im v budúcnosti bráni pokračovať v ďalšom štúdiu. Problémom je, že nemajú kde ukončiť 9.ročník. Deti z MRK si vyberajú ľahšiu cestu a povinnú školskú dochádzku ukončujú v dvojročných učebných odborov na detašovaných pracoviskách stredných škôl v obci (SOŠ Prakovce, Súkromná spojená škola EDURAM Kropachy). Ďalším problémom je záškoláctvo a maloleté matky, ktoré majú individuálny študijný plán už na základnej škole. Členovia FS sa zhodli na tom, že vzdelanie nemá pre MRK žiadnu hodnotu. Ďalším problémom je chýbajúca základná škola v obci. Riaditeľka štátnej základnej školy v Richnave uviedla, že deti si pýtajú park, ihriská, čistotu. Na stretnutí sa venovala pozornosť všetkým týmto aspektom, ktorá bola spracovaná do SWOT analýzy.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ VZDELÁVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciatíva obce a RT k priaznivej zmene celej sídelnej komunity - Materská škola v obci - ŠZŠ, ZŠ po 3.ročník v obci - Vysunuté pracoviská stredných škôl v obci (SOŠ Prakovce a SSŠ EDURAM Kropachy) - Realizácia skupinových a preventívnych aktivít - MOaPS a RT v obci - Prirodzená autorita - Vzdelanie, Kolegiálnosť - Oblúbenosť členov RT u deti 	<ul style="list-style-type: none"> - Nízka vzdelanostná úroveň u Rómov - Nízka finančná gramotnosť u Rómov - Slabá motivácia MRK k vzdelaniu - Nedostatočná motivácia žiakov, aby ukončili 9.ročník - Chýbajúca základná škola prvý aj druhý stupeň - Nepostačujúca kapacita materskej školy - Záškoláctvo - Tehotenstvo u maloletých matiek - Nedostatočná mimoškolská činnosť - Chýbajúci členovia RT - Chýbajúce priestory pre deti a mládež

	<ul style="list-style-type: none"> - Chýbajúce parky a ihriská - Čierne skládky - Malo aktívnych ľudí
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Investičné výzvy - NP RT I. - Záujem detí a mládeže o aktivity RT - Edukácia v MRK ohľadom separovania odpadu členmi RT - Vzájomná spolupráca s inštitúciami pôsobiacich na území obce - Asistenti podpory zdravia organizovanie stretnutí v MRK zamerané na reprodukčné zdravie a sexualitu - Investovanie do zriadenia klubu pre deti a mládež priamo v MRK - Zmena školskej legislatívy 	<ul style="list-style-type: none"> - Neschválenie investícií - Nepostačujúca výška investícií - Ukončenie NP RT I. - Časté a nekonštruktívne legislatívne zmeny - Dôsledky zmeny klímy prinášajúce nové ohrozenia - Rozpad spoločenských, komunitných a rodinných vzťahov

Zdroj. vlastné spracovanie 2024

2. Fokusová skupina (12. júna 2024 – Bývanie a protirómsky rasizmus)

Diskusia sa zameriavala na problémy s odpadom a čiernymi skládkami v marginalizovanej rómskej komunite. Ďalším problémom je voda, ktorá je úžitková a nevhodná na pitie. Chýbajúca infraštruktúra. Ďalej bola rozobratá oblasť nevysporiadaných pozemkov na ktorých stoja nelegálne postavené obydlia. Len 1 dom v rómskej osade má list vlastníctva. Ostatné obydlia sú všetko čierne stavby. V celej marginalizovanej rómskej komunite nemá nikto vysporiadaný pozemok. Je problém s vysporiadaním pozemkov, lebo jeden pozemok má aj okolo 250 vlastníkov a niektorí zomreli alebo sú v zahraničí.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ BÝVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciatíva obce a RT k priaznivej zmene celej sídelnej komunity - Obec chce zmeniť súčasnú situáciu - NP RT I. v obci - MOaPS v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - Problém s odpadom - Existencia smetísk v rómskej osade - Obyvatelia rómskej osady netriedia a nevedia triediť odpad - Nelegálne stavby v celej rómskej osade

<ul style="list-style-type: none"> - Zdravé regióny v rómskej osade - Realizácia skupinových a preventívnych aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> - Neadekvátne bývanie v rómskej osade - Nevysporiadané pozemky v rómskej osade - Chýbajúce obecné pozemky na výstavbu sociálnych bytov - Nedostatočné majetkovo právne vysporiadanie pozemkov v obci - Chýbajúce cesty v rómskej osade - Premnožené psy a potkany v osade - Chýbajúca infraštruktúra v osade - Nepitná voda, žiadny vodovod
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Investičné výzvy - Externá finančná podpora - Partnerstvo – spolupráca s MVO v oblasti ŽP - Spoločné riešenia problémových oblastí na úrovni mikroregiónu - Podpora aktivít z externých zdrojov EŠIF, ministerstiev - Inovácie v oblasti tvorby a ochrany ŽP - Edukácia v MRK ohľadom separovania odpadu členmi RT 	<ul style="list-style-type: none"> - Neschválenie investícií - Nepostačujúca výška investícií - Legislatíva neumožňujúca čerpanie všetkých investícií - Legislatíva zaťažujúca obce - Legislatíva benevolentná voči znečisťovateľom ŽP - Ukončenie NP RT I. - Prírodné katastrofy (zosuv, povodne) - Zmena klimatických podmienok spolu s dôsledkami Stúpajúca demografická krivka

Zdroj. vlastné spracovanie 2024

3. Fokusová skupina (20. júna 2024 – Zamestnanosť a protirómsky rasizmus)

Témou diskusie bola problematika zamestnanosti v našej obci. Výsledkom tejto diskusie bola SWOT analýza, ktorá identifikovala silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v oblasti zamestnanosti. Diskutovalo sa o oblasti zamestnania, pričom sa analyzovali aktuálne pracovné príležitosti v obci, potreby miestneho pracovného trhu a možnosti na oslovenie nových väčších zamestnávateľov v okolí. Osobitná pozornosť sa venovala otázkam protirómskeho rasizmu práve v oblasti zamestnanosti, kde sa diskutovali problémy so zamestnaním a hľadali sa riešenia na zlepšenie situácie.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ ZAMESTNANOSŤ A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciatíva obce a RT k priaznivej zmene celej sídelnej komunity - Obec chce zmeniť súčasnú situáciu - Snaha obce vytvoriť nové pracovné miesta - Prítomnosť pracovníka pre pracovné poradenstvo v rámci NP RT I. - Zamestnávanie väčšieho počtu ľudí spoločnosťou HOWE KE 	<ul style="list-style-type: none"> - Málo pracovných príležitostí v obci a okolí - Málo väčších zamestnávateľov v regióne - Nedostatok pracovných miest - Chýba sociálny podnik - Chýbajúce vzdelanie, zručnosti, gramotnosť obyvateľov MRK - Neochota individuálne cestovať za prácou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Využitie Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít - Záujem MRK o zamestnanie - Príchod investora vytvárajúceho pracovné miesta (Volvo Valaliky) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvyšujúci sa podiel MRK s nízkym vzdelaním a ťažkým uplatnením na trhu práce, ktorí žijú zo sociálnych dávok na hranici chudoby - Celoživotní poberatelia sociálnych dávok - Neochota obyvateľov MRK vzdelávať sa - Nezáujem o rekvalifikáciu - Celková negatívna ekonomická situácia v regióne

Zdroj. vlastné spracovanie 2024

4. STRATEGICKÁ ČASŤ – VÍZIA, CIELE A PRIORITY

Po analyzovaní územia je na rade tvorba vízií, tzn. popis ideálneho výsledného stavu rozvoja obce. Vízia je najvšeobecnejšia definícia rozvoja obce a je podkladom pre stanovenie špecifických cieľov a následne priorít.

VÍZIA obce Richnava v roku 2030

„Obec Richnava je moderná obec s plnohodnotným občianskym vybavením vhodná pre dôstojný život občanov“

Tabuľka č.10.: Hlavné a špecifické ciele

Vízia obce Richnava			
Prioritná oblasť	Zamestnanie	Vzdelávanie	Bývanie Infraštruktúra,
Hlavné ciele	1.Zvyšiť zamestnanosť a zamestnateľnosť obce	2. Zabezpečiť dostupnosť a rozvoj kvalitného vzdelávania v obci	3. Zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci
Špecifické ciele	1.1 Záujem samosprávy zapájať sa do vytárania pracovných príležitostí cez ÚPSVaR	2.1. Rekonštrukcia a dostavba priestorov MŠ	3.1.Výbudovanie obecného vodovodu a miesnej kanalizácie
		2.2. Zabezpečenie priestorov pre prácu Rozvojového tímu	3.2.Vysporiadanie pozemkov v obci 3.3. Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií 3.4. Vybudovanie prostipovodňovej hrádze 3.5. Výstavba podjazdu pre peších pod cestou

5. PROGRAMOVÁ ČASŤ – OPATRENIA A PLÁNOVANÉ PROJEKTY

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2025-2030.

Prierezové opatrenia

Zabezpečenie participatívneho procesu Rómov aj Nerómov je zohľadnené nielen pri tvorbe, ale bude súčasťou aj pri implementácii rozvojového plánu. Súčasťou podpory bude poskytovanie poradenských a sociálnych služieb na podporu integrácie a sociálneho začleňovania rómskych rodín. Rozvojový tím plánuje aj spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami, medzinárodnými inštitúciami a inými aktérmi na zdieľanie osvedčených postupov a zdrojov.

Implementácia týchto opatrení by mohla viesť k zlepšeniu životných podmienok a posilneniu sociálneho zahrňovania v obciach, kde žijú Rómovia aj Nerómovia. Je dôležité mať na pamäti, že tento proces bude vyžadovať dlhodobú a trvalú angažovanosť od všetkých zainteresovaných strán.

Tabuľka č.11.: Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
PO O1	PO O2	PO O3
Prioritná oblasť 1 ZAMESTNANOSŤ	Prioritná oblasť 2 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 3 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA
Opatrenia 1.1 Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti	Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti vzdelávania pre všetky deti z obce	Opatrenie 3.1 Investície do infraštruktúry obce
Opatrenia 1.2 Zapojenosť samosprávy do projektov zameraných na pomáhajúce profesie	Opatrenie 2.2 Modernizácia a zvýšenie kapacity MŠ	Opatrenie 3.2 Čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ a grantov
Opatrenia 1.3 Projektový manažment	Opatrenie 2.3 Rekonštrukcia MŠ	Opatrenie 3.3 Výstavba obecného vodovodu a miestnej kanalizácie
Opatrenia 1.4 Podpora podnikateľského prostredia	Opatrenie 2.4 Získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií	Opatrenie 3.4 Výstavba protipovodňovej hrádze
Opatrenia 1.5 Podpora tradičných remesiel	Opatrenie 2.5 Zabezpečenie priestorov pre prácu Rozvojového tímu	Opatrenie 3.5 Vybudovanie individuálnych ČOV pre príslušníkov z MRK v rómskej osade Opatrenie 3.6 Vybudovanie podchodu pre peších pod cestou
	Opatrenie 2.6 Práca s problémovými rodinami	Opatrenie 3.7 Vysporiadanie pozemkov v obci Opatrenie 3.8 Osveta v oblasti triedeného zberu

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2024

Plánované projekty na roky 2025 – 2030

Tabuľka č. 12.: Projekty obce

Názov projektov podľa oblastí	Zdroj financovania
A) OBLASŤ VZDELÁVANIA	2,5-3 mil.
A.1 Rekonštrukcia a dostavba materskej školy	EŠ IF / POO
A.2 Zabezpečenie priestorov pre prácu Rozvojového tímu	EŠ IF / POO
B) OBLASŤ BÝVANIA	15-17 mil.
B.1 Výstavba obecného vodovodu v obci	EŠ IF / POO
B.2 Vybudovanie miestnej kanalizácie v obci	EŠ IF / POO
B.3. Chodníky – výstavba a rekonštrukcia	EŠ IF / POO
B.4. Modernizácia a rozšírenie kamerového systému	EŠ IF / POO
B.5. Oprava miestnej komunikácie	EŠ IF / POO
B.6. Výstavba protipovodňovej hrádze	EŠ IF / POO
B.7. Výstavba podjazdu pre peších pod cestou	EŠ IF / POO
B.8. Úprava verejného priestranstva	EŠ IF / POO
B.9. Zakúpenie komunálnej techniky	EŠ IF / POO
B.10. Zberný dvor, nelegálna skládka - odstránenie	EŠ IF / POO
B.11. Protipovodňové opatrenia-rigoly, úprava vodného toku	EŠ IF / POO
B.12. Vysporiadanie pozemkov v rómskej osade	EŠ IF / POO
B. Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	EŠ IF / POO
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI	2 mil.
C.1. Miestne občianske a preventívne služby MOaPS	EŠ IF
C.2. Národný projekt Rozvojové tímy I.	EŠ IF

Zdroj: PRO 2024-2030, vlastné spracovanie 2024

6. REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ RPO

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít RPO sú subjekty:

- verejnej správy – materská škola, základná škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie (napr. MAS) so sídlom alebo prevádzkou v obci, s činnosťou, ktorú vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO.

POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE

Realizácia Rozvojového plánu obce začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu Obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce,
1. každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO,
2. schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
3. schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
4. rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO v spolupráci s ÚSVRK SR,
5. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta

Starosta vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii) RPO,
1. riadi proces realizácie RPO,
2. vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
3. spolupracuje s externými subjektami,
4. zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
5. komunikuje s partnermi RPO, ktorými sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,
6. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia RPO,
1. okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO.

6.2. Finančný plán

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU RPO

Ide o vlastné spracovanie na základe komunikácie s vedením obce.

Tabuľka č. 13.: Finančný plán realizácie RPO

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA a PRR * Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva a spoločenského života a športu pre obyvateľov obce, nová MŠ	2,5-3 miliónov €
B) OBLASŤ BÝVANIA a PRR	15 miliónov

* Podpora bývania zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce- voda, kanál, chodníky , komunikácie, vysporiadanie pozemkov JPÚ	€
* Zlepšiť stav životného prostredia v obci – zberný dvor, nelegálna skládka, komunálna technika	1 milión až 2 milióny €
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI A ZAMESTNATEĽNOSTI a PRR * Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia MOaPS	0,5 mil €
* Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia NP RT I.	1,5 mil €
SPOLU	22 mil €

7 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

RPO Richnava je dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Richnava, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Monitorovanie plnenia RPO Richnava bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, opatrení a pod.

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou ako „pravidelný odpočet“ a prezentácia dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje RPO vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK sa aktualizuje v spolupráci RT.

Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.5. nasledujúceho roka za predchádzajúci rok, ktorú vypracuje rozvojový tím a predloží starostovi obce na vedomie. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého RPO. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnnej správy, ktorú vypracováva rozvojový tím obce a predkladá Obecnému zastupiteľstvu.

8 ZÁVER

Rozvojový plán obce je súhrnným a dôležitým dokumentom, ktorý určuje smerovanie a priority rozvoja obce v nasledujúcom období. Po dôkladnom mapovaní obce a analýze zistených skutočností v oblasti vzdelania, zamestnanosti a bývania sa formulovali kľúčové ciele a opatrenia, ktoré si kladú za cieľ skvalitnenie života obyvateľov obce v nasledujúcom období.

Na spracovaní RPO bola nevyhnutná účasť verejnosti, aby požiadavky zahrnuté v tomto dokumente predstavovali čo najväčší záber potrieb, názorov a pripomienok všetkých obyvateľov obce. Aj preto sa na identifikáciu problémov v obci konalo komunitné fórum a tri fokusové skupiny, kde sa po prvom, úvodnom stretnutí postupne rozoberali témy vzdelania, bývania, zamestnanosti a protirómskeho rasizmu. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie swot analýz za každú spomínanú oblasť s jej silnými a slabými stránkami, príležitosťami a ohrozeniami. Po dôkladnej analýze súčasného stavu sa prešlo k vytýčeniu najdôležitejších cieľov a priorít v obci vo vyššie spomínaných oblastiach záujmu a k sformulovaniu vízie obce Richnava pre rok 2030. V programovej časti dokumentu, koncepcne a chronologicky nadväzujúcej na strategickú časť, došlo k zostaveniu najdôležitejších opatrení a projektov, ktoré majú za cieľ zabezpečiť realizáciu programu rozvoja obce. Realizačná časť projektu zahŕňa jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie potrebné pre úspešné naplnenie cieľov RPO s podrobným popisom činností jednotlivých zložiek samosprávy obce Richnava. Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou RPO je aj finančný plán, ktorý predstavuje investície a výdavky potrebné na podporu a rozvoj sledovaných oblastí.

Je nevyhnutné uviesť, že realizácia RPO bude priebežne monitorovaná a hodnotená počas celého obdobia trvania jeho platnosti, aby sa tak zaistila a preverila účinnosť jednotlivých opatrení vedúcich k dosiahnutiu vytýčených cieľov.

Veríme, že RPO bude odrazovým mostíkom pre budúci rast a prosperitu obce Richnava a výraznou mierou prispeje k naplneniu cieľov a vízií, zahrnutých v jeho obsahu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na jeho tvorbe, ako aj na jeho budúcej realizácii v súčinnosti samosprávy obce, ÚSVRK SR a CRT.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

3D - Princípy desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie. Pre viac informácií ohľadom dodržiavania princípov 3D navštívte web alebo kontaktujte ÚSVRK.

ARS 2013 - Atlas rómskych komunít 2013

ARK 2019 - Atlas rómskych komunít 2019 alebo neskoršie aktualizácie (najbližšia plánovaná v roku 2024)

CRT – Centrum Rozvojového tímu

EÚ - Európska únia

EŠIF - Európskych štrukturálnych a investičných fondov

MOaPS - Miestne občianske a preventívne služby

MŠVvaŠ - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MRK - Marginalizované rómske komunity

MŠ - Materská škola

MVO - Mimovládne organizácie

MZ - Ministerstvo zdravotníctva

NP POP3 - Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3

NP PVP - Národný projekt podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

PRO/PHRSR - Program rozvoja obce/Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

P SK - Program Slovensko

POO - Plán obnovy a odolnosti SR

SODB - Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

Stratégia 2030 Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

RPO – Rozvojový plán obce

RT – Rozvojový tím

ÚPSVaR - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚSVRK - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

ZR - Zdravé regióny

ZŠ - Základná škola

SOŠ – Stredná odborná škola

Zoznam použitej literatúry

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015

Komunitný plán sociálnych služieb obce Richnava na roky 2023 – 2030

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Richnava na roky 2021 – 2027

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

SODB 2021 - *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k 2021*

Stratégia 2030 *Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030*

Quo vadis, Romale?" - analyticko-strategický dokument o rómskych komunitách na území PSK

Gelnica a okolie z neba

Internetové zdroje:

<https://www.richnava.sk/>

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/>

https://www.upsvr.gov.sk/vt.html?page_id=240936

<https://psk.sk/domov/samosprava/vyzvy-granty-a-dotacie/nove-programove-obdobie-2021-2027/phrsr-psk-2021-2030/>

<https://romovia.vlada.gov.sk/strategie/strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciju-romov-do-roku-2030/?csrt=5192585116727383261>

Počet stretnutí fókusových skupín: 3

Komunitné fórum: 1

Z každého stretnutia bol vypracovaný zápis vrátane prezenčnej listiny.

Dokument bol riadne schválený dňa 13.03.2025 na 21. zasadnutí obecného zastupiteľstva Uznesením OZ- č. 262/2025.

Za prijatie hlasovalo: 7

Proti prijatiu hlasovalo: 1

Zdržali sa hlasovania: 0

Rozvojový plán obce je zverejnený na internetových stránkach obce.

Príloha č.1 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Richnava 2024 – 2030

Spracovatelia rozvojového plánu obce Richnava		
p. č.	titul, meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	PhDr. Martina Gabošová	Facilitator
2.	Mgr. Rastislav Zubaj	Rozvojový mediator
3.	Mgr. Silvia Kurišková	Mapovania
4.	Miroslav Gabčo	Mapovanie
5.	Pavol Macko	Mapovanie
6.	Darina Macková	Mapovanie
7.	Laura Tulejová	Mapovanie
8.	Katarína Jakubíková	Mapovanie
9.	PhDr. Martina Gabošová	Spracovateľ mapovania
10.	PhDr. Irina Frajšťáková	konzultant, regionálny koordinátor
11.	Mgr. Nicole Fuchsová	konzultant, odborný garant aktivít